

Z tego wydano ogółem:

W roku 1930 wydano 103370.32 zł.

W roku 1931 wydano 115035.98 zł.

Razem rozchody wynoszą 218406.30 zł.

Gotówka w kasie w dniu 1 stycznia 1931 r. wynosiła 8423.24 zł.,

zaś z dniem 1 stycznia 1932 r. wynosiła 10189.37 zł.

Zapas gotówki w kasach Ognisk wzrósł w roku 1932 o 1766.13 zł.

Do Zarządu Głównego wysłano:

W roku 1930 wysłano 79.134.52 zł.

W roku 1931 wysłano 82.856.60 zł.

Razem wysłano 161991.12 zł.

Zatem w roku 1931 wpływy do Zarządu Głównego wzrosły o 3.622.08 zł. to jest o 4.6 proc.

Do Zarządu Okręgu wpłynęło.

W roku 1930 wpłynęło 11828.31 zł.

W roku 1931 wpłynęło 11924.25 zł.

Razem za dwa lata wpłynęło 23752.58 zł.

W roku 1931 wzrosły zatem dochody Zarządu Okręgowego (Ogniskowca) o kwotę 95.94 zł. to jest o 0.8 proc.

Te zestawienia wykazują nam, że suma wpływów zarówno do kas Zarządu Głównego, jak też i na rachunek Zarządu Okręgu wzrosła o 3718.02 zł., czyli o 5.4 proc.

Podając powyżej liczbę członków z roku 1930 i 1931 stwierdziliśmy, że rok 1931 nietylko, że nie wykazał wzrostu liczby członków, lecz ubytek o 1 członka, czyli o 0.05 proc. Zatem zestawienie sumy dochodów i liczby członków wykazuje, że płatność w roku 1931 wzrosła o 5.45 proc. Porównawszy powyżej podane wpływy i ich wzrost w roku 1931, z poszczególnymi pozycjami (wykazującą zaległości) stwierdzamy pewne, aczkolwiek napozór tylko sprzeczności. Wyżej podane zestawienie przedstawia wzrost dochodów, mimo ubytku liczby członków. Podane zaś tabeli zestawienie zaległości, wykazuje wzrost tychże, co właściwie powinno świadczyć o zmniejszeniu się wpływów. Pozorna ta sprzeczność wyniknęła stąd, że w roku 1930 brano za podstawę do obliczenia należnych kwot nie tę liczbę członków jaką podawały Ogniska w ciągu roku, lecz tę, którą podawały w końcowym rocznym zestawieniu, a w której nie uwzględniono już pewnej ilości niepłacących członków, jakkolwiek byli prowadzeni ewidencji. W zesta-

wieniu za rok 1931 podobnych reklamacyj nie uwzględniano, a w końcowych sprawozdaniach rocznych, które nadsyłały Ogniska wpisywano ewentualne uzupełnienia. Płatność Ognisk na naszym terenie w okresie dwuletnim wynosiła 93 proc.

Płatność w różnych Ogniskach tak w roku 1930, jak też i 1931 przedstawiała się niejednakowo. W roku 1930 najlepszą płatność wykazywały Ogniska istniejące na terenie powiatu bielskiego, która wynosiła 103 proc., gorzej zaś przedstawiał się powiat lubliniecki, mając płatność 77 proc. W roku 1931 wzrosła płatność w Ognisku Tarnowskie Góry o 15 proc. i wynosiła 107 proc., w powiecie lublinieckim o 12 proc., a w powiecie pszczyńskim i świętochłowickim wzrosła o 4 proc. i wynosiła w roku 1931 w pierwszym wypadku 98 proc. w drugim 92 proc. Spadła natomiast w roku 1931 płatność w powiecie bielskim o 29 proc., wykazując w roku 1931 najniższą płatność, bo wynoszącą zaledwie 74 proc., a na terenie Oddziału Powiatowego Wodzisław o 5 proc. z powodu zaległości pozostałych w Ognisku wodzisławskim, na terenie Oddziału Powiatowego w Rybniku o 2 proc. i na terenie powiatu katowickiego o 2 proc., gdzie z pośród 12 Ognisk największy spadek wykazuje Ognisko Katowice, bo o 24 proc. Doskonale przedstawia się płatność na terenie powiatu cieszyńskiego, gdzie w roku 1930 wynosiła 99 proc., a w r. 1931 99.3 proc.

Do najlepiej prosperujących Ognisk pod względem finansowym należą następujące Ogniska: Bielsko, Cieszyn, Wełnowiec, Nowa Wieś, Pszczyzna, Wielki Chełm, Król.-Huta, Nowe Hajduki i Jastrzębie Zdrój.

Z pośród 49 Ognisk istniejących na terenie Okręgu najgłębiej przedstawiały się finanse w następujących Ogniskach: Czechowice i Strumień, płatność 50 proc., Katowice - płatność 63.6 proc., Gola-sowice — 60 proc., Wielka Dąbrówka 60 proc.

Lustracje Ognisk.

Celem roztoczenia ściślejszej opieki nad poszczególnymi Ogniskami cały teren województwa podzielono na rejony lustratorskie przydzielając je specjalnym lustratorom, których zadaniem były częste i gruntowne rewizje działalności Ognisk i Oddziałów. W tym też celu w roku 1930 dnia 14 grudnia, zaś w roku 1931 w dniu 4 października, odbyły się wspólne konferencje lustratorów, celem ustalenia programu pracy i toku postępowania w czasie lustracyj.

W roku sprawozdawczym 1930 bez troskliwszej opieki był tylko okręg rybnicki, przydzielony kol. Stanuchowi Wład., który

z powodu choroby przydzielonym mu rejonem zaopiekować się nie mógł. Ażeby jednak umożliwić nawiązanie ściślejszego kontaktu z poszczególnymi placówkami, czego lustratorzy rejonowi dokonać nie mogli z powodu małej liczby, rozdzielono Ogniska pomiędzy poszczególnych członków Zarządu Okręgowego, którzy w miarę możliwości mieli wyjeżdżać do wyznaczonych im Ognisk.

W roku 1931 przeprowadzone zostały lustracje następujących Ognisk: Przewodniczący Sekcji kol. Hejnar Józef wyjeżdżał na lustracje i zebrania do Ognisk: w Wodzisławiu, w Rudzie Śl. (3 razy), w Tarnowskich Górach (2 razy), w Siemianowicach, w Świętochłowicach, w Chorzowie (na pierwsze zebranie tegoż Ogniska), w Nowym Bytomiu, w Łagiewnikach, w Pszczynie, w Mikołowie (2 razy), w Wielkich Hajdukach (2 razy), w Chropaczowie, w Rybniku, w Orzegowie, w Szarleju, oraz był na zebraniu Oddziału Powiatowego w Świętochłowicach. Razem w czasie od września 1931 r. do maja 1932 wyjeżdżał kol. Hejnar 21 razy.

Kol. Skoczek zlustrował Ogniska w Nowym Bytomiu, w Chropaczowie, w Lipinach i w Łagiewnikach. Razem przeprowadził 4 lustracje.

Kol. Tałaj przeprowadzał lustracje Ogniska w Wielk. Hajdukach, Nowych Hajdukach, Orzegowie, Nowej Wsi, w Dąbrówce Wielkiej, Król.-Hucie i Świętochłowicach. Razem przeprowadził 7 lustracyj.

Kol. Stanuch z kol. Skorupą przeprowadzili gruntowną lustrację Ogniska w Katowicach za rok 1930 i 1931. Oprócz tego przeprowadził kol. Stanuch lustrację Ogniska w Wielkim Chelmie i Orzegowie. Razem zlustrował 3 Ogniska.

Kol. Drwięga lustrował Ogniska: w Pszczynie, Mikołowie, Golasowicach i Wielkich Piekarach, razem 4 Ogniska.

Kol. Piąty Jan przeprowadził lustrację Ogniska w Mysłowicach, Szopienicach. Kol. Kuliga Wojciech wyjeżdżał do Ogniska w Wodzisławiu 2 razy, był w Czerwionce, Knurowie oraz na dwóch zebraniach Ogniska w Rybniku. Ogółem wyjeżdżali lustratorzy 43 razy do 30 Ognisk. W zupełności został zlustrowany rejon przydzielony kol. Tałajowi, najslabiej przedstawia się rejon przydzielony kol. Lipowczanowi, gdyż nie przeprowadził ani jednej lustracji.

Słabą opieką był otoczony rejon przydzielony kol. Skorupie, który wyjechawszy na studia do Warszawy nie mógł zaopiekować się Ogniskami swego rejonu.

Niezależnie od lustracyj przeprowadzonych przez lustratorów, na zebrania Ognisk wyjeżdżali członkowie Zarządu Okręgowego.

z powodu choroby przydzielonym mu rejonem zaopiekować się nie mógł. Ażeby jednak umożliwić nawiązanie ściślejszego kontaktu z poszczególnymi placówkami, czego lustratorzy rejonowi dokonać nie mogli z powodu małej liczby, rozdzielono Ogniska pomiędzy poszczególnych członków Zarządu Okręgowego, którzy w miarę możliwości mieli wyjeżdżać do wyznaczonych im Ognisk.

W roku 1931 przeprowadzone zostały lustracje następujących Ognisk: Przewodniczący Sekcji kol. Hejnar Józef wyjeżdżał na lustracje i zebrania do Ognisk: w Wodzisławiu, w Rudzie Śl. (3 razy), w Tarnowskich Górach (2 razy), w Siemianowicach, w Świętochłowicach, w Chorzowie (na pierwsze zebranie tegoż Ogniska), w Nowym Bytomiu, w Łagiewnikach, w Pszczynie, w Mikołowie (2 razy), w Wielkich Hajdukach (2 razy), w Chropaczowie, w Rybniku, w Orzegowie, w Szarleju, oraz był na zebraniu Oddziału Powiatowego w Świętochłowicach. Razem w czasie od września 1931 r. do maja 1932 wyjeżdżał kol. Hejnar 21 razy.

Kol. Skoczek zlustrował Ogniska w Nowym Bytomiu, w Chropaczowie, w Lipinach i w Łagiewnikach. Razem przeprowadził 4 lustracje.

Kol. Tałaj przeprowadzał lustracje Ogniska w Wielk. Hajdukach, Nowych Hajdukach, Orzegowie, Nowej Wsi, w Dąbrowce Wielkiej, Król.-Hucie i Świętochłowicach. Razem przeprowadził 7 lustracyj.

Kol. Stanuch z kol. Skorupą przeprowadzili gruntowną lustrację Ogniska w Katowicach za rok 1930 i 1931. Oprócz tego przeprowadził kol. Stanuch lustrację Ogniska w Wielkim Chelmie i Orzegowie. Razem zlustrował 3 Ogniska.

Kol. Drwięga lustrował Ogniska: w Pszczynie, Mikołowie, Golasowicach i Wielkich Piekarach, razem 4 Ogniska.

Kol. Piąty Jan przeprowadził lustrację Ogniska w Mysłowicach, Szopienicach. Kol. Kuliga Wojciech wyjeżdżał do Ogniska w Wodzisławiu 2 razy, był w Czerwionce, Knurowie oraz na dwóch zebraniach Ogniska w Rybniku. Ogółem wyjeżdżali lustratorzy 43 razy do 30 Ognisk. W zupełności został zlustrowany rejon przydzielony kol. Tałajowi, najslabiej przedstawia się rejon przydzielony kol. Lipowczanowi, gdyż nie przeprowadził ani jednej lustracji.

Słabą opieką był otoczony rejon przydzielony kol. Skorupie, który wyjechawszy na studia do Warszawy nie mógł zaopiekować się Ogniskami swego rejonu.

Niezależnie od lustracyj przeprowadzonych przez lustratorów, na zebrania Ognisk wyjeżdżali członkowie Zarządu Okręgowego.

W tym też celu tak w roku 1930 jak i 1931 cały teren województwa został podzielony na rejony, z których każdy miał swojego opiekuna w osobie członka Zarządu Okręgowego. W roku 1930 wyjeżdżali członkowie Zarządu Okręgowego 26 razy do 17 Ognisk. W roku 1931 najlepszą opieką był otoczony rejon przydzielony kol. Kuźniarskiemu i kol. Żebrowi, gdyż koledzy ci odwiedzili wszystkie Ogniska, które zostały im przydzielone. Kol. Żebro wyjeżdżał i wygłaszał referaty na zebraniach Ognisk: w Cieszynie, Zebrzydowicach, Ustroniu, Strumieniu i Bielsku, oprócz tego kol. Żebro jako wiceprzewodniczący Okręgu dnia 21 stycznia w Katowicach brał udział w Zjeździe regionalnym oraz w Walnym Zjeździe „Związku Naucz. Polskich w Czechosłowacji” w charakterze delegata naszej organizacji. Kol. Żebro wyjeżdżał ogółem 9 razy. Kol. Kuźniarski wyjeżdżał na zebrania następujących Ognisk: w Golasowicach, Tychach, Mikołowie, Wielkim Chelmie, Suszcu, Bielsku, razem do 6 Ognisk. Kol. Rzeszowski Stanisław był na zebraniach Ognisk: Nowa Wieś i Mikołów; kol. Gonet Józef w Król.-Hucie i w Katowicach; kol. Furman Tadeusz w Siemianowicach i Wielkich Piekarach; kol. Szwedler w Łagiewnikach, Chropaczowie i w Rudzie Śląskiej (3 razy); kol. Szmyd Franciszek w Tychach i Nowym Bytomiu. Przewodniczący Okręgu kol. Mazanek Roman, był na zebraniu Ogniska w Wodzisławiu, Nowym Bytomiu i Oddziale Powiatowego w Świętochłowicach; kol. Bienkowski Zygmunt w Lublińcu; kol. Cieślak Michał wyjeżdżał do Ogniska w Istebnej, Ustroniu i Cieszynie; kol. Janicka Marja do Ogniska w Wełnowcu, Wielkim Chelmie i Szopienicach; kol. Janik Antoni w Wodzisławiu (2 razy), Jastrzębiu-Zdrój, Czerwionce; kol. Pagiela w Pszowie i Jastrzębiu-Zdrój. Kol. poseł Józef Syska wygłaszał referaty o ustroju szkolnictwa w Ogniskach: Mikołów, Szarlej, Tarn.-Góry, Pszczyna, Król.-Huta, Oddział Powiatowy Świętochłowice i Oddział Powiatowy Katowice; kol. Kubienek Henryk wyjeżdżał do Ogniska w Czechowicach i Strumieniu; kol. Sierosławska do Ognisk w Suszcu i Wielkich Hajdukach.

Przeprowadzono lustracyj w roku 1931 — 43, zaś członkowie Zarządu Okręgowego wyjeżdżali w r. 1931 — 55 razy. Razem wyjazdów i lustracyj było 98.

Niezależnie od wyjazdów i lustracyj przeprowadzonych przez lustratorów Okręgowych i członków Zarządu Okręgowego, kontakt z poszczególnymi Ogniskami utrzymywały Zarządy Oddziałów Powiatowych. Najwięcej w tym kierunku uczynił Oddział Powiatowy w Cieszynie, Pszczynie, Rybniku, Wodzisławiu, słabiej działały Oddziały Powiatowe w Katowicach i Świętochłowicach.

Celem ujednos'ajnienia i usprawnienia działalności poszczególnych placówek w czasie od 1 stycznia do 18 marca 1931 r. urządziła Sekcja kurs dla sekretarzy i skarbników Ognisk.

W kursie tym w charakterze słuchaczy brało udział 25 kolegów (żanek) z różnych Ognisk. Ogółem odbyło się 33 lekcji wykładowych. Prelegentami kursu byli kk.: Kuliga Wojciech, Hejnar Józef, Zajchowski Zygmunt, Niemcewicz Seweryn, Ogiegłowa Stanisł. i Karwan Władysław. Kierownictwo kursu spoczywało w rękach kk.: Hejnara Józefa i Kuligi Wojciecha. Przewodniczącym Sekcji w roku sprawozdawczym był kol. Józef Hejnar.

Działalność Pedagogiczna.

Komisja Pedagogiczna.

Z powodu istnienia 2 bardzo zbliżonych sekcji (Wspólnota Pracy, Sekcja Klas i Szkół Doświadczalnych) oraz z braku większej ilości członków czynnie zaangażowanych w pracy pedagogicznej, a mieszkających w pobliżu Katowic, nie można było ukonstytuować Komisji Pedagogicznej w myśl wymagań regulaminu Wydziału Pedagogicznego w Warszawie. To też całą pracę w Komisji Pedagogicznej prowadzi przewodnicząca Ogiegłowa Stanisława (P. S. N. Ż.) w Nowej Wsi.

Komisja Pedagogiczna rozwinęła swą działalność w dwu kierunkach: a) organizacyjnym, b) pedagogicznym.

Dotychczas zorganizowano 25 referatów przy Ogniskach (50 proc.) i sekcji przy Oddziałach Powiatowych. Działalność pedagogiczna Komisji Pedagogicznej obejmowała: a) dyrektywy w celu skoordynowania pracy, b) zjazdy w celu przedyskutowania aktualnych zagadnień, c) referaty do dyskusji, d) memorjały do władz szkolnych, e) artykuły w Ogniskowcu.

Komisja Pedagogiczna powołała do życia Komisję Programową, w celu opracowania programów dla szkół powszechnych na Śląsku, dostosowanych do odmiennych warunków (8 letni obowiązek uczęszczania do szkoły od 6 do 14 r.) Rozpoczęta praca uległa zwłoce, ze względu na wniesiony do Sejmu Śląskiego projekt ustawy o ustroju szkolnictwa. Dotychczas przedyskutowano na Zjazdach:

1. Przyczyny ujemnych wyników w nauczaniu rok 1931. (Ogiegłowa).
2. Zadania szkoły powszechnej na Śląsku (Syska).
3. Charakterystyka dziecka opuszczającego szkołę powszechną na Śląsku (Ogiegłowa).
4. Współżycie i współpraca grona nauczycielskiego w szkole i poza szkołą (Więckowski).

Sekcje i referaty pracują najczęściej zależnie od sytuacji i potrzeb własnych.

Mimo powyższych przeszkód sekcje i referaty wykazują wyniki pracy. Na przebieg konferencyj rejonowych naogół członkowie nie wywierają wpływu. Tylko dwa Ogniska pracowały nad reorganizacją konferencyj rejonowych. Rozpisana ankieta w Ogniskowcu nie dała żadnych wyników. Prawie we wszystkich Ogniskach odczyty i dyskusje stanowią największy dział pracy. Różnorodne zagadnienia z psychologii ogólnej i pedagogicznej, z metodyki i z praktyki nauczycielskiej były tematami referatów i dyskusyj. Niektóre z nich drukowano w Ogniskowcu. Przy 12 Ogniskach istnieją biblioteki, zawierające od 10 do 298 dzieł. Na podstawie sprawozdań Ognisk i Oddziałów Powiatowych nie można przedstawić akcji samokształceniowej nauczycielstwa związkowego. Z pism pedagogicznych prenumerują Ogniska: Ruch Pedagogiczny, Miesięcznik Pedagogiczny, Przyjaciela Szkoły, z innych czasopism Tęczę i Oświatę Pozaszkolną.

Kilkunastu członków dokształca się na W. K. N., w Instytucie Pedagogicznym w Katowicach, w W. S. H. w Krakowie i na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Sekcja Wspólnoty Pracy.

W maju ub. r. powstała wśród kilku nauczycieli na Śląsku myśl zorganizowania grupy kolegów, którzyby dobrowolnie wzięli się do twórczej pracy na polu zaprowadzania i pogłębiania nowych metod w nauczaniu i wychowaniu w szkole śląskiej.

Chodziło nam o to, aby skupić wszystkich tych do wspólnej pracy, którzy czują się w swoich próbach i zamierzeniach odosobnieni, nie mają okazji wymiany myśli, ani też należytego prowadzenia i wskutek tego wnet ostygają w zapale i wpadają w szablony pracy nauczycielskiej.

Grupa nasza zakroiła sobie dość szeroki program pracy, który się obecnie stopniowo realizuje.

Początkiem działalności był kurs wakacyjny w Zakopanem. Kurs ten miał na celu zaznajomienie członków z najnowszymi prądami psychologii w zastosowaniu w szkole jako też w metodyce badań i obserwacji psychologicznych. Przeprowadzono również szereg ćwiczeń praktycznych na miejscowych góralskich dzieciach. Kurs ten stworzył pierwszą kadrę członków, którzy natychmiast w jesieni przystąpili do pracy. Pierwszym etapem pracy było poznanie terenu za pomocą ścisłych badań.

W tym celu opracowali członkowie testy wiadomości ściśle według programu ministerjalnego ze wszystkich głównych przedmio-

tów na wszystkie klasy. Testy te były na licznych zebraniach uzgadniane, przyczem wzięto pod uwagę poprzednie prace na tym terenie (Kaczyńska).

Po uzgodnieniu próbnej serii, jako też przeprowadzeniu licznych próbnych badań dla ustalenia czasu i t. d. wszyscy członkowie zostali jednolicie wyszkoleni w przeprowadzeniu tych badań. W. O. P. udzielił 23 członkom „Wspólnoty Pracy“ trzydniowego urlopu jako też udzielił pozwolenia dla przeprowadzenia badań, w 15 różnych miejscowościach śląskich w okręgu rolniczym i przemysłowym, na Śląsku Cieszyńskim i Górnym. Badania te przeprowadzono w dniach 23–25 stycznia. Ogółem zbadano przeszło 3 tys. dzieci. Obecnie opracowujemy ten materiał w dwóch kierunkach:

1. Staramy się ustalić na podstawie statystycznej analizy każdego pytania definitywną serję testów wiadomości, wolną od usterek, któremi nasze testy jako próbne musiały być obarczone.

2. Przeprowadzamy normalizację wyników według poszczególnych środowisk. Obliczenia te będą ukończone. Już dziś można powiedzieć, że wyniki tych badań zapowiadają się bardzo zajmująco, zwłaszcza porównanie między wiadomościami dzieci w okręgach wiejskich i przemysłowych. Do szczegółowych wyników wrócimy po ukończeniu normalizacji.

Równoległe z tą pracą, która ma tworzyć podstawę do naszych dalszych poczynań (metodyka poszczególnych przedmiotów) szkoliłiśmy się w obserwacji psychologicznej i jej wykorzystaniu w szkole. W tym celu wydaliśmy (prowizoryczny) arkusz obserwacyjny (na podstawie arkusza wiedeńskiego) i rozdaliśmy go członkom „Wspólnoty“, którzy go w swoich klasach używają.

W drugim etapie naszej pracy, t. j. w drugim półroczu, przystąpiliśmy do praktycznej pracy na terenie metodyki. Obecnie zastanawiamy się nad wykonalnością łącznego nauczania na naszym terenie i demonstrujemy je naszym członkom na lekcjach pokazowych. Dotychczas odbyły się już takie lekcje w klasie pierwszej doświadczalnej przy szkole im. Marszałka Piłsudskiego, którą prowadzimy od początku roku metodą wiedeńską „Gesamtunterricht“.

Po serii lekcji w pierwszej klasie ma nastąpić serja lekcji na wyższym poziomie jako też szczegółowe omówienie metodyki klas ostatnich z punktu widzenia wychowania obywatelskiego i przysposobienia zawodowego. W ten sposób chcemy się stopniowo przysposobić do zmian, które zajdą z chwilą wejścia w życie nowego ustroju szkolnictwa.

W tej samej szkole przeprowadzili członkowie z początkiem roku badania testami na podstawie których przeprowadzono selekcję na terenie całej szkoły. Badania te zostały powtórzone w półroczu i na podstawie nowych wyników i obserwacji poczyniono posunięcia uczniów.

Obecnie Sekcja Wspólnoty Pracy liczy około 35 członków. Przewodniczącym Sekcji jest kol. Dr. Ludwik Goldscheider.

Sekcja Klas i Szkół Doświadczalnych.

Praca Sekcji Klas i Szkół Doświadczalnych pokrywała się w roku sprawozdawczym w dużej mierze z pracą Sekcji Pedagogicznej.

Główną uwagę zwrócono na naukę indywidualną i na naukę łączną w związku z opracowaniami przez Ministerstwo W. R. i O. P. programami dla szczebla pierwszego w nowym ustroju szkolnym. W lekcjach w powyższy sposób prowadzonych, wzięło udział okragło 200 osób. Ze względu na nową organizację szkoły powszechnej, oraz nowe programy, które mają odpowiadać nowoczesnym wymaganiom pedagogicznym i dydaktycznym, Sekcja Klas i Szkół Doświadczalnych staje się niezbędną.

Przewodniczącym Sekcji Klas i Szkół Doświadczalnych był poseł kol. Józef Syska.

Sekcja Robót Ręcznych i Rysunków.

W roku 1931/32. powstały nowe Koła Miejscowe w Orzeszu z 11 członkami i w Cieszynie z 5 członkami. Nadto przyłączono do Sekcji Koło Miejscowe w Tarnowskich Górach. Ogółem Sekcja liczy 91 członków z organizowanych w 8-Kołach Miejscowych. Praca Sekcji postępuje w tym samym kierunku co i w poprzednich latach, doskonali swych członków pod względem praktycznym i metodyczno-teoretycznym przez lekcje pokazowe i dyskusje na zebranych Kół Miejscowych, na tematy nasunięte przez pracę w szkole. W tymże celu zorganizowało Koło w Pszczynie Kurs Robót Ręcznych i Rysunków. O wynikach pracy na tym kursie świadczyła końcowa wystawa. W Cieszynie powstał podobny Kurs Robót Ręcznych. Przewodniczący Koła Okręgowego utrzymywał kontakt między Zarządem Głównym Sekcji a Kołami Miejscowymi, oraz załatwiał sprawy na terenie W, O, P. wniesione przez. Odbyło się 6 posiedzeń Zarządu Koła Okręgowego. Zarząd otrzymał 19 pism, wysłał 34 członków. Kasa wykazuje 466.17 dochodu i 386.70 zł. rozchodu. W dniu 6 marca 1932 r. odbyło się Walne Zebranie członków Sekcji w Katowicach, na którym uchwalono szereg rezolucyj dotyczących ilości godzin robót ręcznych i rysunków w nowo-

zorganizowaniem szkolnictwie, oraz interesu absolwentów Państwowego Instytutu Robót Ręcznych w Warszawie.

Przewodniczącym Sekcji Robót Ręcznych i Rysunków jest kol. Gonet Józef.

Sekcja Szkolnictwa Specjalnego.

Przewodniczącą Rzeszowski Stanisław. Członków 23. Wszyscy członkowie należą do Komisji stypendjalnej fundacji im Józefa Joteyko, utworzonej przy Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Na posiedzeniach Sekcji zajmowano się opracowaniem programów dla klasy III — i IV — tej oraz wyłoniono Komisję, która zajmie się opracowaniem i wydaniem czytanek dla poszczególnych szkół w Katowicach, Król-Hucie Siemianowicach. Kol. Rymorzowa, która w miesiącu lutym przebywała na wycieczce naukowej w Wiedniu, zapoznała członków Sekcji ze stanem szkolnictwa specjalnego w Austrii. Wymieniona kol. korzystała ze stypendjum fundacji im Dr. Józefy Joteyko.

Sekcja Nauczycielek Robót Kobięcych.

Przewodniczącą Sekcji była Katarzyna Santariusowa. Sekcja N. R. K. utworzyła się w listopadzie 1931 r. Członkiń posiada Sekcja 45. Walne zebranie odbyło się 8 grudnia 1931 r.

Jako cel postawiły sobie członkinie dalsze kształcenie się, podniesienie nauki robót kobięcych na wyższy poziom i unormowanie stosunków prawno-służbowych.

Wszystkich zebrań Sekcji było dotychczas 4, na których członkinie poruszyły sprawę programów ministerjalnych i przystąpiły do opracowania tychże.

Przystąpiono również do ujednostajnienia nazw technicznych, używanych przy nauce robót kobięcych. Omówiono metodę nauki szycia w klasie III. Postanowiono w najbliższym czasie przystąpić do opracowania podręcznika do nauki robót kobięcych, któryby odpowiadał warunkom tutejszego województwa.

Uchwalono kilka rezolucyj w sprawie ustalenia, uposażenia i t. d., które złożono w Zarządzie Okręgowym w Katowicach, celem dalszego prowadzenia tych spraw.

Działalność prasowa

Sprawozdanie z Ogniskowca.

„Ogniskowiec“ jest organem Okręgu Śląskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego. Wychodzi od roku 1925, a więc obecnie

rok ósmy. Powody dla których powstał „Ogniskowiec“ wypływają przede wszystkim z podstaw organicznych, autonomicznych województwa śląskiego. Ponieważ nad szkolnictwem ma kompetencję czynnik autonomiczny a nauczycielstwo zalicza się do funkcjonariuszów wojewódzkich, stąd też życie wysuwa szereg zagadnień, mających podstawowe znaczenie dla szkolnictwa i stanu nauczycielskiego a rozwiązanie których należy do tegoż czynnika autonomicznego. Czem „Głos Nauczycielski„ jest dla nauczycielstwa związkowego w całej Polsce, tem właśnie „Ogniskowiec“ stara się być na terenie województwa śląskiego w zakresie tych dziedzin, które należą do kompetencji „autonomicznego“ województwa śląskiego.

Stąd też na czoło spraw poruszanych na łamach Ogniskowca wysuwają się sprawy zawodowe (dobro szkoły i zawodu nauczycielskiego) ujmowane pod kątem ideologii związkowej. Nadto porusza się zagadnienia natury społeczno-oświatowej, kulturalno oświatowej, związane ściśle z terenem pracy pozaszkolnej nauczycielstwa związkowego. Zagadnieniom pedagogicznym stosunkowo mało poświęca się miejsca, bowiem w tym zakresie wyręcza nas z jednej strony „Miesięcznik Pedagogiczny“ wychodzący w Cieszynie, a z drugiej strony inne czasopisma związkowe, poświęcone wyłącznie dziedzinie pedagogji. Dużo miejsca poświęca się życiu organizacji.

„Ogniskowiec“ redaguje Komitet, którego praca ześrodkowuje się przede wszystkim w rękach naczelnego redaktora. Od założenia do lipca roku 1930, redagował kol. Józef Syska, następnie w roku 1930-31. ś.p. Stanisław Krawczyk a ostatnio kol. Błasiński Stanisł.

„Ogniskowiec“ jest dwutygodnikiem. Do roku 1932 był formatu ósemkowego, zawierając 8 stron. W bieżącym roku zmieniono format na szesnastkę o 16 stronicach. Początkowo wychodził w nakładzie 1500 egz. a ostatnio 1900. Dla członków w górno-śląskiej części województwa śląskiego prenumerata jest obowiązkowa, a dla cieszyńskiej części nadobowiązkowa. Na poczet wydatków związanych z wydawnictwem dwutygodnika członkowie zobowiązani są uchwałą Zjazdu Delegatów woj. śląskiego do wpłacania po 50 gr. miesięcznie. Ogniskowiec w związku z kryzysem gospodarczym, który dotkliwie dotyka szkolnictwo i nauczycielstwo w woj. śląskim, w ostatnich czasach specjalnie zyskuje na znaczeniu.

Miesięcznik Pedagogiczny.

Czasopismo „Miesięcznik Pedagogiczny“, poświęcone szkole powszechnej i rodzinie, skupia nauczycielstwo na Śląsku Cieszyńskim pod względem oświatowym, narodowym i kulturalnym przeszło 40 lat, bo od roku 1829. Pismo posiada działy: pedagogiczne, literac-

kie, naukowe, dalej obronę nauczycielstwa i szkolnictwa. Trudności w sprawie zrealizowania i propagowania celów wydawnictwa był dawniej brak artykułów, co już przewyciężono. Obecnie sprawa finansowa daje się odczuwać, jednak dzięki nadzwyczajnej energii ze strony redakcji i administracji, udało się pokonać wymienioną trudność, i pismo wychodzi regularnie, bez przerwy dalej 1900 egzemplarzy, a to 550 egzemplarzy na Śląsk Cieszyński, 80 na Górny Śl., 370 w Czechosłowacji, 900 egz. w innych dzielnicach Polski.

Rozwój naszego pisma jest najwymowniejszym dowodem potrzeby tegoż na południowo-zachodnich rubieżach ziem polskich.

Komisja Prasowa.

Komisję Prasową przy Okręgu powołano w dniu 26 listopada 1930 r. Działalność Komisji Prasowej szła w dwu kierunkach:

a) zagadnienia ogólne były omawiane przez członków Komisji i umieszczane w prasie.

b) zagadnienia o charakterze zawodowym omawiano w organie związkowym, t. j. w Ogniskowcu.

W roku 1930-31 przewodniczącym Komisji Prasowej był kol. Adam Sztuka, zaś w roku 1931-32 kol. Stanisław Błasiński. W roku 1930-31 odbyło się 8 zebrań; poszczególni członkowie Komisji umieścili w ogólnej liczbie 6 artykułów na łamach prasy polskiej, prócz tego umieszczone były artykuły w Ogniskowcu, traktujące o ważnych zagadnieniach związanych z pracą szkolną i pozaszkolną.

W roku 1931-32 odbyły się dwa zebrania Komisji Prasowej. Pierwsze w dniu 20 września, drugie w dniu 24 kwietnia. Na pierwszym zebraniu podano ogólne dyrektywy i podkreślono potrzebę pracy publicystycznej. Kol. Patyna, przedstawiciel Zarządu Głównego, wygłosił referat na temat „Potrzeba pracy publicystycznej Związku”, zaś redaktor p. Edward Rumun na temat „Jak opracowywać artykuły do pracy codziennej”. Na drugim zebraniu „Potrzebę akcji prasowej w związku z projektem Ch. D. N. P. R. o ustroju szkolnictwa”.

Powołano przy Komisji Biuro Prasowe, którego pracownikami byli: kol. Syska Józef, Dr. Goldscheider Ludwik, Antoni Pałczyński, Stanisław Błasiński, Edmund Duda, Irena Rozmarynowiczówna, Dudziński Eustachy, Kocój Józef i Renowicz Karol. Biuro Prasowe prenumerowało następujące dzienniki: Polskę Zachodnią, Polonje, Kurjer Śląski, Kattowitzer Zeitung. Jak wynika z przedłożonych sprawozdań poszczególnych członków Komisji Prasowej za okres sprawozdawczy napisano 95 artykułów i komunikatów, w tem liczbę rekordową osiągnął kol. Duda Edmund (53 art. i komunikaty), który jako czło-

nek komitetu redakcyjnego Gazety Radzionkowskiej i jego współzałożyciel jest w bliskim kontakcie z tem pismem.

Ogółem ze okres dwuletni odbyło się 10 posiedzeń Komisji Prasowej, oraz zamieszczone w prasie 101 artykułów i komunikatów.

Działalność Społeczno-oświatowa.

Sekcja Samorządowa.

Poza ogólnymi dyrektywami dla członków ciał samorządowych i zachęceniem kolegów do interesowania się sprawami komunalnymi, samodzielnych prac nie podejmowała.

Ze względu na zbliżające się wybory do rad gminnych niezbędnym jest zainteresowanie niemi w ciągu następnego roku ogółu Związkowców, wytyczenie programu pracy oraz by Związkowcy, którzy są radnymi członkami wydziałów gminnych, deputacyj szkolnych lub pełnią funkcję sekretarzy gminnych, brali czynny udział w Sekcji Samorządowej N. Ch. Z. P.

Przewodniczącym Sekcji Samorządowej był poseł kol. Syska Józef.

Komisja Społeczno-Oświatowa.

W roku sprawozdawczym do Prezydium Komisji Społeczno-Oświatowej wchodziło: Stanisław Błasiński, jako przewodniczący, Antoni Wojda, jako sekretarz i Ludwik Maliczak, jako skarbnik.

Działalność Komisji Społeczno-Oświatowej szła w dwu kierunkach.

a) ustalenia wytycznych dla pracy społeczno-oświatowej w województwie śląskim.

b) powołania powiatowych i ogniskowych referatów oświatowych.

Celem ustalenia wytycznych i omówienia warunków pracy oświatowej odbyto w okresie sprawozdawczym dwie konferencje oświatowe przy współudziale referentów ogniskowych i powiatowych. Na dwóch konferencjach był obecny kol. Maj Kazimierz, przedstawiciel Wydziału Społeczno-Oświatowego przy Zarządzie Głównym. Na owych konferencjach wygłoszono referaty na następujące tematy:

1. Kryzys gospodarczy w woj. śląskim na tle kryzysu ogólnopolskiego i światowego (kol. poseł Syska).
2. Działalność kulturalno-oświatowa Volksbundu (kol. Urbańczyk).
3. Oświata pozaszkolna w odniesieniu do potrzeb woj. śląskiego a Związek Nauczycielstwa Polskiego (kol. Stanisław Błasiński).

Komisja Społeczno-Oświatowa, aby odpowiedzieć istniejącym a tak różnorodnym zainteresowaniom w pracy społeczno-oświatowej członków, powołała specjalne sekcje, względnie istniejące skupiła

w swych rękach — a mianowicie sekcję: rad rodzicielskich, regionalistyczną, kierowników ognisk szkół kształcących, pracowników w towarzystwach i organizacjach polskich w województwie śląskim.

a) Sekcja rad rodzicielskich, której przewodniczącym był kol. Błasiński Stanisław, ma za zadanie, w związku z ożywionym ruchem organizacji związków rodzicielskich, przyjść z pomocą i poradą członkom Związku.

Z ramienin Sekcji ogłoszono 2 referaty o Radach Rodzicielskich w Ogniskach: Król Huta, Mikołów. Nadto zamieszczano artykuły w powyższej dziedzinie na łamach Ogniskowca. Sprawozdanie nadesłały Sekcji 26 rad rodzicielskich. Z materiału sprawozdawczego, który narazie zebrano w skąpych rozmiarach, wynika, iż Rady rodzicielskie mimo wielkich trudności rozwijają się.

b) Sekcja kierowników ognisk szkół kształcących, której przewodniczącym był kol. Jasiński Józef, miała na celu wytyczenie programu i ustalenie metod pracy. Opracowano zestawienie kolegów pracujących w ogniskach szkół kształcących i odbyto jedną konferencję, na której omówiono program, warunki i metody pracy, podzielono się wzajemnie poczynionymi spostrzeżeniami i doświadczeniami z tego terenu pracy.

c) Sekcja pracowników w towarzystwach i organizacjach polskich na Śląsku ma za zadanie zgrupować kolegów i koleżanki, pracujące w organizacjach polskich, celem ustalenia metod pracy a także taktyki postępowania w odniesieniu do poszczególnych organizacji. Szczególnie żywszą działalność Sekcja objawiła w okresie miesiąca propagandy Śląska. Przewodniczącym tej Sekcji był kol. poseł Syska.

d) Na czoło Sekcji Komisji Społeczno-Oświatowej wysunęła się Sekcja regionalistyczna z kk.: Fr. Kołpanowiczem i Marjanem Wleklińskim na czele. W czasie od 1. IX. 1931 r. aż do dnia 15. V. 1932 r. odbyto 8 zebrań.

Przy współudziale Redakcji Ogniskowca założono kwartalnik Ziemi Piastowską, jako dodatek do Ogniskowca.

Sekcja regionalistyczna, która w chwili swego powstania liczyła tylko 4 członków, posiada obecnie na liście 25 członków i członkiń i rozwija się coraz bardziej.

31. I. i 1. II. 1932 r. zorganizowała Sekcja ogólnopolski Zjazd Regionalistyczny w Katowicach, którego przebieg został zakomunikowany członkom Związku Nauczycielstwa Polskiego za pośrednictwem organów związkowych: Głosu Nauczycielskiego, Ogniskowca i Ziemi Piastowskiej. Sekcja dokonała częściowo w dziedzinie naukowej następujących prac: współdziałanie w zbieraniu materiałów

do Słownika Geograficznego, zbieranie materiałów, dotyczących się zwyczajów, gwary, pieśniarstwa, strojów, obrzędów i sposobu odżywiania się ludu śląskiego, budownictwa drewnianego (kościółki drewniane). Praca w tej dziedzinie znajduje się ze zrozumiałych powodów dopiero w stadium początkowym. Po zebraniu i uporządkowaniu materiałów, przystąpi Sekcja, w miarę funduszków, do wydawnictw naukowych. Pod redakcją kol. Zygmunta Grynia wychodzi piśmko dla młodzieży szkolnej p. t. Młodzież Śląska, która rozpowszechnia się coraz bardziej na terenie całego województwa. Niestety wydawnictwo to walczy z trudnościami pieniężnymi, a dalszy jego byt uzależniony jest od czynnego poparcia ze strony ogółu koleżanek i kolegów.

W czasie zjazdu regionalistycznego zorganizowała Sekcja pod przewodnictwem kol. Grynia wycieczkę uczestników zjazdu do zakładów „Lignozy“ w Krywałdzie, oraz zorganizowała zwiedzenie Muzeum Śląskiego.

Referentami oświatowymi na powiatach byli: kk. Ludwik Maliczak (pow. katowicki) Franciszek Błach (pow. świętochłowiecki), Kocój Jan, (pow. pszczyński), Duda Edmund (powiat tarnogórski), Rudolf Kukucz (pow. Cieszyński), Rohrbach Eugenjusz (powiat wodzisławski), oraz Hulek Piotr (powiat rybnicki),

Powiatowych Komisji Społeczno-Oświatowych przy Oddziałach Powiatowych Związku Nauczycielstwa Polskiego nie powołano, ponieważ na terenie powiatów, przy starostwach, istnieją już Powiatowe Komisje Oświatowe.

Ogniskowe Referaty Społeczno-Oświatowe istnieją przy 43 Ogniskach. Jak wynika z przesłanych sprawozdań z pracy społecznej Ognisk w woj. śląskiem za okres dwuletni rok 1930 i 1931. pracowało poza szkołą 989 członków, z tego na kursach i szkołach wieczornych pracowało 248 w roku 1931, a w roku 1930-212 członków. 465 członków wygłaszało odczyty w roku 1930, w następnym roku 486 członków. Ogółem w ciągu dwu lat wygłoszono 4203 odczytów i pogadanek. W bibliotekach i czytelnich w roku 1930 było zatrudnionych 326 członków, a w roku następnym 271 członków. Wśród organizacyj młodzieżowych w roku 1930 pracowało 154 członków, zaś w roku następnym 297. W tymże roku w przysposobieniu wojkowym i wychowaniu fizycznym pracowało 181 członków. W zespołach teatralnych pracowało w roku 1930 członków Ogniska w liczbie 229, zaś w roku następnym w liczbie 262. Zespoły teatralne, w których pracują nasi członkowie, zorganizowały ogółem za okres sprawozdawczy 952 przedstawień. (548+404). W chórach 419 człon-

ków Ogniska pracowało w roku 1930, w roku następnym 259; w orkiestrach pracowało 41 i 48. Ogółem chóry i orkiestry, które prowadzą członkowie Ogniska, występowały w roku 1931 — 296 razy. W kółkach rolniczych pracowało w roku 1930-73 członków, w straży ogniowej 69 członków w spółdzielniach 53, zaś w roku 1931 pracowało w kółkach rolniczych 42, w straży ogniowej 31, w spółdzielniach 19. Do rad gminnych według zestawienia z roku 1930 należy 57 członków zaś dokooptowanych jest 48. Nadto w obecnej kadencji Sejmu Śląskiego mamy własnego przedstawiciela w osobie kol. posła Józefa Syski. Jak wynika z zestawienia, wykreślona naszego wkładu w pracę społeczno-oświatową w ostatnim roku opada. Przyczynił się do tego z jednej strony kryzys, pogorszenie warunków pracy w szkole i poza szkołą. Nadto powodu należy szukać także w tem, iż nie wszystkie Ogniska przesyłały sprawozdania. Gdy w roku 1930 na 49 Ognisk z obowiązku swego wywiązało się 40 Ognisk t. j. 80,4 proc. to w roku 1931 na 49 Ognisk przysłało sprawozdania 37 Ognisk, t. j. 75,5 proc.

Mimo wszystko, patrząc na wynik cyfrowy naszego dorobku w pracy społeczno-oświatowej, zwłaszcza w tak ciężkich czasach, w jakich znaleźliśmy się na naszym terenie, mamy powody do wyrażenia swego zadowolenia z osiągniętych wyników.

Działalność pozostałych Sekcyj

Sekcja Szkolnictwa Średniego

Sekcja istnieje przy Ognisku Związku Nauczycielstwa Polskiego w Mysłowicach w następującym składzie: kol. Skalka Tadeusz — przewodniczący, kol. dr. Konstanty Sobolski — zast. sekretarza, kol. Tor Józef członek Zarządu, kol. Brzostyńska B. i kol. Kulik Marjan, jako zastępcy członków Zarządu.

Sekcja liczy obecnie 11 członków. Do Zarządu Ogniska należą następujący członkowie: kol. Stopa, Kulik, Pałczyński, Gonet i Skalka. Do Zarządu Okręgowego należą koledzy Skalka i Gonet. Zarząd Sekcji zorganizował w Katowicach w lokalu szkoły żeńskiej wydziałowej kurs przygotowujący do egzaminu W. K. N. z grupy fizyko-matematycznej.

Uczestnicy kursu mają do dyspozycji bogato zaopatrzoną pracownię fizyko-chemiczną. Kurs trwa od października 1931 r.

W ostatnich miesiącach powstały Sekcje Szkolnictwa Średniego przy następujących Ogniskach: Szarlej, Tarnowskie Góry, Pszczyzna i Mikołów, reszta w toku organizacji,

Sekcja Nauczycielstwa Przedszkoli.

W myśl wytkniętych zadań zeszłorocznych Zarząd Oddziału Powiatowego Związku Naucz. Przedszkoli w Katowicach powiększył liczbę członków z 93 na 129, zgrupowanych w Ogniskach w Wodzisławiu Bielsku, Sosnowcu i Będzinie, reszta zaś członkiń z powiatów sąsiednich zorganizowana jest w „Ognisku katolickim”. Zarząd Oddziału Powiatowego utworzył Sekcję Pedagogiczną, której przewodniczącą jest dyrektorka prywatnej szkoły im. Mickiewicza w Katowicach p. Benoni Dobrowolska. Sekcja urządziła kurs dokształcający dla nauczycielek przedszkoli w dwóch terminach: w lipcu 1931 r. i w styczniu 1932 r.

Kurs obejmował:

Metodyka śpiewu w przedszkolu — p. Ryta Gnus. Rozwój umysłowy dziecka w przedszkolu, psychoanaliza indywidualna — p. Julja Benoni Dobrowolska. Literatura dla małych dzieci — p. Olga Ręgorowiczowa. Higjena w przedszkolu, anatomja i fizjologja, system nerwowy dziecka — dr. Hilewicz St. Rysunki w przedszkolu — prof. Józef Tor. Roboty zabawek — prof. Józef Gonet. Gry i zabawy rytmiczne w przedszkolu — p. Halina Niebieszczańska Liwingierowa.

W kursie wzięło udział ogółem 165 uczestniczek. Ponadto dnia 5. maja odbyły się wykłady dra Goldscheidera o psychotechnice w przedszkolu i referat o dziecku anormalnem.

Na posiedzeniach Zarządu, w których kol. przewodnicząca Sekcji brała udział, rozpatrywano sprawy zawodowe, jak:

1. ujednostajnienie terminu wakacyj letnich (lipiec, sierpień, jak w szkole powszechnej);
2. jednorazowe zajęcia w przedszkolach;
3. sprawy egzaminów;
4. pomoce naukowe dla przedszkola;
5. uregulowanie spraw związkowych;
6. sprawy tworzenia Ogniska.

Zarząd interwenjował w Wydziale Oświecenia Publicznego w sprawach związkowych i zawodowych członkiń i zgłosił wnioski dotyczące najaktualniejszych spraw Naucz. Przedszkoli. Prócz tego członkini Zarządu i koleżanka przewodnicząca Sekcji wyjeżdżały na miesięczne zebrania Ognisk.

Przewodniczącą Sekcji jest kol. Sierosławska Anna.

Sekcja Kierowników Pracowni Fizyko-Chem.

Zebrań Sekcji odbyło się w okresie sprawodawczym trzy. W tem jedno walne zebranie. Sekcja liczy obecnie 22 członków z terenu Górnego i Cieszyńskiego Śląska.

Tematem zebrań były sprawy związane z wniesieniem memoriału w roku 1930 do Wydziału Oświecenia Publicznego w Katowicach i zrealizowaniem przez W. O. P. postulatów Sekcji jak:

1. a) sprawy uposażeń kierowników pracowni (niezrealizowane.)
 b) sprawy anulowania rozządzeń W. O. P. z dnia 8. IV. 1930 r.
 c) sprawy tymczasowego uregulowania stosunków służbowych kier. prac. fizyko — chem. d) sprawy etatów kier. prac. e) sprawy wymiaru godzin dla kier. prac. i. t. d.

II. Ze spraw metodyczno — dydaktycznych Sekcja zajmowała się:

a) dyskusją nad referatem kol. Sikory Jana, kier. prac. w Cieszyńcu, w związku z mającą się ukazać broszurą p. t. „Tematy do samodzielnych ćwiczeń z chemji dla klasy VI—“

b) dyskusją nad referatem kol. Jabłońskiego, kier. prac. z Siemianowic Śl., na temat „Pracownia szkolna, nauczyciel i podręcznik w naukach doświadczalnych“.

W związku z tymczasowem normowaniem przez Wydział Oświecenia Publicznego obowiązków służbowych kier. prac., przewodniczący Sekcji kol. Skoczek Józef, jak i prezes Okręgu kol. Mazanek Roman kilkakrotnie konferowali z wizytatorami.

Niektóre postulaty memoriału zostały częściowo wprowadzone, lecz część ta bezwarunkowo jest niewystarczającą dla racjonalnego funkcjonowania pracowni. Sądzymy bowiem, że w przyszłym roku szkolnym Wydział Oświecenia Publicznego unormuje sprawy pracowni po myśli memoriału.

Przewodniczącym Sekcji jest kol. Skoczek Józef.

Sekcja Prawna.

Działalność Sekcji Prawnej idzie w dwu kierunkach, a mianowicie: a) obrony prawnej członków w sądach; b) różnych interwencji u władz szkolnych, administracyjnych i t. d. W roku sprawozdawczym Zarząd Okręgu udzielił tylko w jednym wypadku prawnej pomocy adwokata, który obecnie prowadzi sprawę w sądzie.

Najwięcej jednakże wysiłków pochłaniają interwencje u władz szkolnych w sprawach, w jakich zwracają się do nas członkowie.

Jakkolwiek w ostatnich miesiącach w wielu sprawach szkolnych ostatnią decyzję zastrzegł sobie Pan Wojewoda, umniejszając przez to dawną samodzielność Wydziału Oświecenia Publicznego, to jednak w roku sprawozdawczym na 177 interwencji, zdolaliśmy załatwić 147 spraw pozytywnie, a 30 spraw negatywnie. Interwencje te dotyczyły następujących spraw: przeniesień, nadania posad, zwolnień, doksztalcania, emerytury, zaliczki, dodatku za W. K. N., kwartału popośmiertnego, zamiany posady, przemianowania nauczycieli kontraktowych na tymczasowych, mieszkań, przegrupowań, zaliczenie lat